

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Половинчак, А. Потіха. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 54
(28 липня 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ.....	5
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	7
АКТУАЛЬНІ НОВИНИ	
ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ.....	15
АКТУАЛЬНІ НОВИНИ	
ПОЛІТИКИ	21

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Консультації України та Європейської комісії щодо отримання кредиту для здійснення реформ у газовій галузі

Єврокомісія відмічає прогрес на переговорах з Україною, що стосуються кредиту на газ і здійснення реформ. Про це йдеться в заяві представника Єврокомісії М. Грея.

„Сторони близькі до угоди про необхідність коротко-строкових і середньострокових зобов'язань українських властей щодо реформ українського газового сектору, які зроблять можливим для міжнародних фінансових інститутів підготувати пакет підтримки для України”, – наголошується в заяві за підсумками третього раунду технічних консультацій між Єврокомісією, Україною і міжнародними фінансовими інститутами, що відбувся 24 липня в Києві.

М. Грей зазначає, що пакет підтримки буде спрямований на допомогу при вирішенні труднощів із закачуванням газу в підземні сховища газу, а також на допомогу в реформуванні і модернізації газового сектору. „Партнери продовжать інтенсивно співпрацювати найближчими днями”, – підкреслив представник Єврокомісії.

М. Грей також повідомив, що наступного тижня Єврокомісія направить до України групу технічних верифікаторів для оцінки потреб у закачуванні газу в сховища, яка працюватиме в тісному контакті з підготовчою командою міжнародних фінансових інститутів.

Нагадаємо, що 26 червня відбувся перший раунд технічних консультацій, під час якого міжнародні фінансові інститути висловили готовність надати Україні кредит на закачування газу в підземні сховища газу для забезпечення транзиту російського газу в ЄС у зимовий період в обмін на реформування газового сектору.

Другий раунд консультацій відбувся в Брюсселі 17 липня. За його підсумками міжнародні фінансові інститути попросили Україну назвати конкретні терміни реформ, які Україна пообіцяла здійснити.

Україна звернулася в ЄС з проханням надати кредит у 4,2 млрд дол. у середині червня. Європейська сторона вважає, що реальна сума кредиту може становити 1,7–2 млрд дол. (*FOR-Ua.com (www.for-ua.com). – 2009. –25.07*).

Візит до України Предстоятеля Російської православної церкви Патріарха Кирила

Патріарх Московський і всієї Русі Кирил уперше відвідує Україну як

предстоятель церкви. У 10-денному пастирському візиті Предстоятеля РПЦ супроводжують архієреї і священнослужителі Московського патріархату.

До Києва автобусами вже прибули понад 600 прочан, які візьмуть участь у богослужіннях за участю патріарха.

27 липня в офіційній резиденції глави держави – Будинку Городецького – відбулася зустріч Президента України В. Ющенко та Патріарха Московського і всієї Русі Кирила. Основними темами розмови стали державно-церковні відносини в Україні та перспективи розвитку православ'я.

У заяві для преси після зустрічі з Патріархом Кирилом В. Ющенко назвав великою честю зустрічати в місті Києві – столиці України – Патріарха Московського і всієї Русі Кирила.

„Для нас як для держави, як для нації, яка має глибокі історичні й духовні традиції, цей візит знаковий, цей візит надзвичайно важливий. Цей візит відбувається у час, коли ми святкуємо день Рівноапостольного князя Володимира, нашого хрестителя, засновника нашої держави, людини, яка привнесла у наше світське і духовне життя надзвичайно великий світ цінностей.

Для нас важливо те, що візит Патріарха Кирила відбувається у дні, коли ми святкуємо хрещення Київської Русі. Для нас цей візит є важливий також і тим, що це є візит духовний.

Я у нашій розмові з Його Святістю підкреслив, що знаходжу велике задоволення від того, як розвивається християнство, як розбудовуються церкви в Україні. За останні 10–12 років близько 8 тис. храмів розбудовано в Україні, або піддано самій глибокій реконструкції, серед яких наші святині. Його Святість мав молебень в Успенському соборі, який ще вісім років тому не існував. Ми підняли з руїн, з небуття храм Михайлівського кафедрального собору, зроблена реконструкція Софії Київської – нашого першого храму, святого місця для України і всього східного слов'янства. Ми духовно живемо повноцінним життям. Розвивається наша віра, наша православна віра.

Хоча, безумовно, є проблеми, про що з Його Святістю досить відверто говорили. Я переконаний, що мета нашого діалогу – говорити довірливо, відверто, чесно про ті речі, які чутливі у релігійному житті України. Ми говорили про одну з проблем української церкви – православне роз'єднання, яке існує. І це не природа останніх 5–10 років. На жаль, це спадок, і досить із сивої історії.

Звичайно, найбільше прагнення українського народу – жити в об'єднаній єдиній помісній первоапостольній церкві. Це дорога не проста, це дорога, якою треба йти вірним мирянам, духовенству. Ми хотіли б бачити у цьому процесі порозуміння з нашими духовними лідерами. Багато разів ми поверталися до розмови щодо церковного поєднання, церковного діалогу як подолання однієї з найбільших проблем в українському православ'ї.

Я переконаний, що цю дорогу ми пройдемо, якщо будемо щирі, відверті у цій досить знаковій для України темі. Тому що православне роз'єднання – це не тільки проблема церковна. Це проблема, яка формує значну проблематику

духовної єдності нашого народу, нашої нації. Це проблема, яка накладає відбиток на соціальну стабільність. Ви знаєте, очевидно, що українська нація є нація віруюча. Дві третини українського населення себе ідентифікують із православ'ям. Важко говорити про стабільність, про національний суверенітет, коли не знаходиться порозуміння між провідними православними конфесіями. Це і багато іншого змушує владу, не втручаючись у справи церковні, говорити про той клімат, який був би найбільш сприятливий для церковного єднання і церковного порозуміння. Цим питанням ми з Його Святістю приділили багато уваги, обмінялися думками”, – наголосив Президент В. Ющенко.

Він також подякував Патріарху Кирилу за візит, який назвав „виключно духовним, виключно пасторським” та висловив переконання, що він допоможе знайти відповідь на ті болючі питання, в яких сьогодні перебуває українське православ'я.

У свою чергу Патріарх Кирил заявив, що помісна церква, про яку говорив В. Ющенко, „існує вже 2000 років”, заснована Хрещенням Русі. “Ця церква, пане Президенте, існує. Є помісна церква в Україні, якби її не було – не було б сьогодні України”, – сказав Кирил. За його словами, паствою церковною є всі хрещені православні люди незалежно від їхньої політичної орієнтації, від їхніх симпатій або антипатій, від їхнього розуміння історії. “Це все паства єдиної помісної церкви. Якщо ми не проектуватимемо на наше церковне життя наші політичні уподобання, то ми звільнимо нашу дискусію від того фону, який сьогодні так обтяжує роздуми про майбутнє православ'я в Україні”, – заявив Патріарх.

При цьому Кирил зазначив, що “Патріарх Московський і всієї Русі живе в Російській Федерації, у місті Москві, але це Патріарх Московський і всієї Русі”. “Тут немає жодного імперіалізму, жодного панування одних над іншими, тут є ясна православна еклезіологія: патріарх – це батько для всіх незалежно від того, якого кольору паспорт у кишені, в якій ми державі живемо, він батько всіх тих, хто належить православній церкві, що входить до єдиної юрисдикції, очолюваної Патріархом”, – заявив Кирило. “Я як Патріарх докладаю всіх сил, щоб за милістю Божою долалися розділення”, – сказав він.

Також Президент України В. Ющенко та Патріарх Московський і всієї Русі Кирил вшанували пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 рр. В. Ющенко подякував Патріарху Кирилу за цей крок. „Я завжди підкреслюю, що це не вина Росії, російського народу – трагедія 1932–1933 рр. Сьогодні нам треба бути солідарними щодо кожної жертви цього Великого голоду. Це наш православний обов'язок. Ми надзвичайно цінуємо те, що Ви, Ваше Святосте, тут, на цій святій площі вшанували пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 рр.”, – сказав Президент.

Зі свого боку Патріарх Московський і всієї Русі Кирил назвав голод початку 30-х років спричиненим конкретними політичними причинами та посиленням природними негараздами і таким, що мав наслідком величезну кількість безвинних жертв. „Немає нічого дивного в тому, що молимося про безвинні жертви, згадуємо тих, хто загинув, і згадуючи, ми одночасно молимося про те,

щоб ніколи подібне не повторилося”, – сказав Патріарх Московський і всієї Русі Кирил.

27 липня у Києві відбулося засідання Священного Синоду Російської православної церкви під головуванням Патріарха Московського і всієї Русі Кирила. Літнє засідання Синоду відбувається традиційно в Троїце-Сергієвій лаврі, але цього року засідання було вирішено провести в Києво-Печерській лаврі.

У Києво-Печерській лаврі з Патріархом Московським і всієї Русі Кирилом зустрілася Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко. Вони обговорили відносини між церквою і державою, питання духовного відродження і повернення наших народів до християнських цінностей, проблеми православ'я в Україні. Ю. Тимошенко підкреслила, що „в такий складний момент, коли всі країни, не лише Україна, переживають важкі часи, людям потрібні сила волі, сила духу, надія”.

Тим часом візит Патріарха Московського і всієї Русі Кирила викликав і негативну реакцію частини громадськості. Під час візиту відбуваються акції протесту, організовані УНА–УНСО, Українською народною партією і Конгресом українських націоналістів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 28.07; Корреспондент.net (www.korrespondent.net). – 2009. – 27.07, Подробности-ТВ (podrobnosti.ua) – 2009. – 27.07, FOR-Ua.com (www.for-ua.com) – 2009. – 28.07, Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 28.07.*

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ

Патріарший візит як екзамен на зрілість українського православ'я

Предстоятель Російської православної церкви Патріарх Кирило разом з делегацією духовенства РПЦ 27 липня прибув до України. Що ж саме очікує українське суспільство в результаті даного візиту? Про це – ішлося на прес-конференції Л. Филипович – релігієзнавця, доктора філософських наук, професора, завідділу релігійних процесів в Україні відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. Сковороди НАН України та релігієзнавця, доктора філософських наук, провідного наукового співробітника відділу філософії і релігії Інституту філософії ім. Г. Сковороди НАН України В. Шевченка.

За словами спеціалістів, в українському суспільстві деякі групи досить неоднозначно ставляться до візиту Патріарха Московського в Україну. Для переважної більшості громадян, які належать до УПЦ, приїзд Предстоятеля Російської православної церкви, що приурочений до святкування 1021-ї річниці

Хрещення України-Русі, є бажаним та очікуваним. „Вони хочуть почути від Патріарха благословення та поздоровлення зі святом. Фактично, для них цей візит є констатацією статус-кво, в якому переважна більшість цих людей сьогодні перебувають. Тобто вони вважають себе частиною російської православної церкви и перебувають у духовному єднанні із старшою своєю сестрою – РПЦ”.

Проте, за словами учасників прес-конференції, „у середині цієї церкви існує сильна група з українофільськими намірами”, представники якої до приїзду Патріарха ставляться дещо інакше. Від даного візиту вони очікують певних змін у позиціонуванні української та російської православних церков. Прихильники такої позиції очікують від РПЦ „повагу до українських коренів, до Київського хрещення, повагу до місця, де проповідував Апостол Андрій і до тієї традиції, яка була зароджена, а потім розвинута на цих землях”, – говорить Л. Филипович.

Вона зазначає, що є противники візиту Патріарха Кирила в Україну, які говорять про його провокаційний характер і підкреслюють відсутність „особливої потреби” для такого приїзду Московського Патріарха. „Ці люди у своїх діях переходять до певного супротиву. Ми б цей сегмент назвали як опозиційний, який не змириться з тим, що на території України перебуває громадянин іншої держави, який вважає, що Київ є „Южной столицей Русского православья”, – говорить експерт.

„Ми розуміємо, що це не просто робочий візит. Це – та подія, яку вже називають історичною”, – підкреслює В. Шевченко. Він висловив жаль, що Патріарх Кирило, говорячи про потребу наявності Української автокефальної церкви, сказав, що це – бажання журналістів та політиків. „В особі Патріарха Московського ми маємо визнати людину виразно імперського мислення і чину дій. Логіка мислення Патріарха суперечить державотворчому курсу, стратегії та мисленню незалежної України. Кирило сказав, що Українська церква не потребує автокефальності, то це – образа. Образа релігійного сумління, образа мільйоннодухого загалу України. Адже – постала незалежна українська держава – виникла потреба і в Українській автокефальній церкві”, – наголошує експерт.

Відповідаючи на запитання журналістів стосовно небажання Патріарха провести зустріч з „розкольниками”, Л. Филипович зазначила, що з позиції Московської церкви такий крок абсолютно зрозумілий. „За плечима в Патріарха Кирила дуже складні вибори, а в самій церкві існує досить сильна опозиція його персональна та відносно до тієї політики, яку він планує проводити. Тобто його ситуація в церкві ще недостатньо стійка, щоб він міг собі дозволити переговори з розкольниками”, – говорять учасники прес-конференції.

Вони зазначають, що релігійне життя в Україні дуже складне й неоднозначне. Втручання будь-яких сил до цього життя може бути непередбачуваним. Тому, бажано, щоб такі втручання були максимально делікатними та зваженими, і, щоб в них все ж таки прозвучало „усвідомлення того, що Україна – не Росія, що Україна є самостійною державою і її духовний вибір має поважати будь-хто, хто прибуває на ці землі”, – говорить Л. Филипович. І додає, що „ми можемо лише сподіватися

на те, щоб не погіршилася політична ситуація в Україні у зв'язку з приїздом Патріарха Московського. І, щоб ті зіткнення, до яких готові, до речі, обидві сторони (ми бачили збоку козачків УПЦ і знаємо, як збираються зустрічати Патріарха на Рівненщині), щоб ці зіткнення були на рівні слів, а не на рівні фізичного протистояння”.

До цього можна додати, що дана подія, очевидно, стане індикатором рівня громадянськості нашого суспільства, коли сила віри й толерантність мають стати вище фізичної сили і нетерпимості.

(Інформація СІАЗ)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб.

Арсеній Яценюк і його команда: хто вони?

Напередодні старту президентської виборчої кампанії експерти намагаються спрогнозувати, хто з потенційних кандидатів матиме найбільші шанси на перемогу і які сили політичні й фінансові підтримають того чи іншого кандидата. Якщо з В. Януковичем і Ю. Тимошенко більш-менш зрозуміло, то найбільш утаємниченим є А. Яценюк, який поки що тримається третім у рейтингу. Але маловідомо про його команду, і хто фінансує та фінансуватиме його передвиборну кампанію.

Експерти постійно відслідковують перебіг подій, проводять дискусії і визначають пріоритети майбутньої виборчої кампанії. Зокрема, 9 липня у Львові „Український центр глобальних і національних стратегій” разом із Всеукраїнською асоціацією політичних наук, Київською школою політичного сценарію і Фондацією „Українська перспектива” провели круглий стіл „Управління кризою або криза управління: Україна напередодні п'ятої президентської кампанії”. У публічних дискусіях взяли участь провідні українські політологи, незалежні медіа-аналітики та експерти.

Як інформують ЗМІ, член Національної академії наук України С. Павлюк вважає, що українці вже 18 років живуть з надією на те, що щось зміниться. „Ми живемо в постійній небезпеці: небезпека була при обранні першого президента України, другого, третього. Така небезпека є і зараз”, – вважає учений.

Президент Центру глобальних і національних стратегій В. Базів переконаний, що найбільша проблема України та, що в країні є олігополія. „Олігополія – це влада кланів. Тепер така влада в Україні. При В. Ющенку вона перемогла остаточно. Батько олігополії – Л. Кучма, В. Ющенко є вірним його сином і тепер

готують ще й онука – А. Яценюка. Л. Кучма в нього начальник штабу, а гроші дає В. Пінчук”, – підкреслив В. Базів.

На його думку, А. Яценюк – це ставленик Д. Фірташа, С. Львовичкіна, Партії регіонів, навіть В. Ющенко і „Рос- УкрЕнерго”. Про нього, на думку В. Базіва, піклується сім’я экс-президента України Л. Кучми і гроші В. Пінчука, хоча він стверджує, що це нова особа. Експерт вказав, що реальний рейтинг А. Яценюка – 3–4 % і він є технічним кандидатом.

Дехто з експертів вважає, що А. Яценюк відверто блефує, йдучи на президентські вибори. І не тільки в питанні своєї „політичної новизни”. Він блефує з приводу своєї команди і рейтингів. За словами експертів, незважаючи на значну фінансову підтримку, А. Яценюк не зумів сформуванати власної політичної команди. Очевидно, що питання команди для А. Яценюка болюче й ухилитися йому від прямої відповіді стає дедалі складніше.

Як зазначив політтехнолог О. Медведєв, А. Яценюк – це абсолютно віртуальний кандидат, у якого немає команди. „Він завойовує популярність завдяки розкручуванню на телеканалі “Інтер”, що належить власнику “РосУкрЕнерго” Д. Фірташу. Якби А. Яценюку вдалося отримати перемогу на виборах, він став би карикатурним президентом, що не має власної фракції в парламенті”, – зауважив політтехнолог.

Більшість експертів відзначали, що у А. Яценюка немає виразної політичної програми. Частина з них продовжують говорити, що він був і залишається людиною В. Ющенко, а популярний, лише поки зображає політика нової хвилі, але це не може тривати вічно.

Тим часом А. Яценюк може розраховувати на допомогу західних партнерів, які вважають його одним з головних фаворитів передвиборних перегонів. На посту міністра закордонних справ він сподобався в Європі тим, що відстоював євроатлантичну позицію і став, по суті, “своєю людиною” в Брюсселі й Вашингтоні.

Проте відверто ставати на бік одного з кандидатів у Президенти Захід не буде. Це засвідчив і візит Дж. Байдена до Києва. Як відзначив директор української філії Інституту країн СНД В. Корнілов, Вашингтон не буде стояти осторонь від перебігу президентської кампанії в Україні. І цей месидж, нехай навіть завуальований, віце-президент США Дж. Байден привіз усім основним кандидатам у Президенти. Але Сполучені Штати, звичайно, не робитимуть однозначних прямих ставок і натомість усім кандидатам дадуть зрозуміти, що Америка готова будувати з ними діалог у разі їх перемоги на виборах.

Щоправда, Дж. Байден усе ж таки мав зустріч лише з керівниками держави і з одним з лідерів опозиції В. Януковичем та А. Яценюком. Але якихось обнадійливих заяв, зокрема для А. Яценюка, щодо майбутніх президентських виборів віце-президент США не робив. Деякі експерти з цього зробили свої висновки.

Зокрема, політолог М. Погребинський зазначив, що вже сам факт, що

А. Яценюк, який виглядає найбільш проамериканським кандидатом, заперечив те, що на зустрічі з Дж. Байденом обговорювалися президентські вибори, свідчить, що там ішлося про якісь речі, про які А. Яценюку не хочеться говорити. „Я переконаний у тому, що А. Яценюк насправді переконував Байдена, що він наступний Президент України. Урешті, чому Байден має відрізнятись від українських олігархів чи високопосадовців, яких А. Яценюк запевняє, що він точно стане Президентом?” – зазначив М. Погребинський.

Він вважає, що віце-президент США не повірив запевненням А. Яценюка: „Я думаю, що вони там досвідчені люди. Вони не вірять словам політиків. У них є розгалужена система інформаційно-аналітичного забезпечення і вони знають про внутрішньополітичні розклади в Україні. Так що Байден може поставитися до цього з іронією, хоча не можна стверджувати, що в А. Яценюка зовсім ніяких шансів немає”.

На думку М. Погребинського, судити про уподобання США на президентських виборах в Україні ще не можна. Але політолог припускає, що найбільш прийнятним кандидатом для американців може бути А. Яценюк, але коли шансів небагато, вони дуже обережно ставляться до всіх кандидатів і не будуть робити відкритих ставок.

Слід зазначити, що експерти завжди попереджали про небезпеку довіри до віртуальності А. Яценюка з його фронтом, командою і рейтингами. За їх словами, починаючи свій похід у кандидати, А. Яценюк розраховував „паразитувати” розум майже 3 млн користувачів українського сегмента Інтернету і ще приблизно стільки ж – їх близьких. Саме ця цифра у відсотках спочатку фігурувала в рейтингах А. Яценюка – 12–13 %, що означало підтримку близько 4–5 млн потенційних виборців. Насправді ж, на думку цих експертів, А. Яценюк має значно меншу підтримку і шансів на перемогу не має.

Але таку думку не поділяє більшість експертів та ряд політиків, які продовжують активно підтримувати А. Яценюка. Навіть деякі зарубіжні експерти також вважають А. Яценюка перспективним політиком, який може перемогти на виборах. За їхніми словами, як кандидат у Президенти А. Яценюк здатний оздоровити українську економіку. Про це, зокрема, пише Дж. Марсон в американській газеті Wall Street Journal.

Як пише видання, зростання популярності А. Яценюка пояснюється тим, що українські виборці шукають кандидата, який виведе країну з політичного паралічу і відновить економіку. Автор називає А. Яценюка „новою людиною в політиці” і відзначає, що, за даними червневого опитування Київського міжнародного інституту соціології, А. Яценюк наступає на п’яти Ю. Тимошенко: його рейтинг – 11,8 %, рейтинг Прем’єра – 14,5 %, лідирує ж В. Янукович (23,4 %).

Щоправда, цифри – відносні. Адже, за інформацією інших джерел, Київський міжнародний інститут соціології оприлюднив інші цифри: В. Янукович – 34,7 %, Ю. Тимошенко – 21,5 %, А. Яценюк – 17,6 % відповідно.

Проте американський експерт відзначає, що в будь-якому випадку А. Яценюк

колосально просунувся вперед із жовтня минулого року, коли він мав усього 3,4 %; в основному він перетягнув на свій бік прихильників Ю. Тимошенко.

За його словами, замість того щоб акцентувати увагу на спірних питаннях, як-то долі російської військово-морської бази або статусу російської мови – ключових пунктах програми В. Ющенко, що відштовхнули Росію, – А. Яценюк обіцяє приділити головну увагу розвитку промисловості і сільського господарства, освітній сфері і охороні здоров'я, створивши консенсус у роз'єднаному парламенті. Він також наголосив на необхідності обмежити політичний вплив могутніх бізнесменів.

Американський експерт вважає, що тепер А. Яценюку необхідно підкріпити свою риторику конкретними пропозиціями. Він тільки розпочав створення регіональної структури на свою підтримку і поки не заявив, хто його союзники.

На думку експертів, небезпечним є те, що А. Яценюк спирається на тих самих олігархів, чий політичний вплив він хоче обмежити. Його намагання балансувати між Заходом і Росією можуть зазнати поразки у разі таких спірних питань, як членство в НАТО тощо.

Сам же А. Яценюк запевняє, що його підтримує значна частина населення України. Зокрема, він вважає, що в нього такий самий рейтинг підтримки, як і в Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко. На прес-конференції в Дніпропетровську А. Яценюк відзначив, що, на його думку, термін „технічний кандидат” не можна застосовувати до жодного з кандидатів на посаду Президента. „Зараз у нас із діючим Прем'єром однаковий рейтинг. Зовсім однаковий – та і в мене язик не повертається назвати діючого Прем'єра технічним кандидатом. Сказати так – означає образити мільйони людей, які підтримують цього політика”, – зазначив він.

А. Яценюк у черговий раз відзначив, що розраховує зустрітися в другому турі виборів Президента з лідером Партії регіонів В. Януковичем. Він вважає себе досвідченим політиком і діятиме на свій розсуд, і під час своєї передвиборної кампанії не слухатиме політтехнологів, а діятиме самостійно. „Я не буду пластиковим президентом, який робить усе за вказівками політтехнологів, у мене немає суфлера і людей, які вказують мені, що робити і що говорити. Не можна стати Президентом Західної або Східної України, інакше її можна просто втратити”, – зазначив А. Яценюк.

За його словами, глава держави повинен відповідати за всіх, і за тих, хто його підтримав на виборах, і за тих, хто не проголосував за нього. „У нас в Україні зараз є представник „помаранчевого сектору”, є представники „біло-блакитного”. Я представник „жовто-синього” сектору і виступатиму тільки за інтереси всієї України в цілому”, – підкреслив А. Яценюк.

Але, незважаючи на заяви А. Яценюка щодо самостійності дій, мало хто з експертів вірить у те, що без значної фінансової підтримки можлива участь у виборах. Перемогти на цих виборах без фінансових впливів просто неможливо. Тому потрібно ці фінанси шукати.

Як відзначають експерти, нинішні президентські вибори обійдуться кандидатам дешевше, ніж попередні. В умовах кризи потенційні спонсори зазнали значних збитків... Але для окремих олігархів ці вибори критично важливі. Тут головне не прорахуватися, „на кого ставити”. Як відомо, у 2004 р. кандидати заклали набагато більше. За оцінками директора Інституту політичних і соціологічних досліджень В. Бондаренка, тоді було витрачено близько 10–15 млрд грн, тобто 2–3 млрд дол. за тодішнім курсом. А значить, вибори 2010 р. обійдуться спонсорам разів у шість дешевше. І це при тому, що ці вибори навряд чи не найважливіші в історії незалежної України. „Виборчі кампанії 2009–2010 рр. будуть істотно дешевші, і річ не в тому, є чи ні охочі фінансувати їх, ті, хто вірили в можливі швидкі зміни на краще, вони просто розчарувалися”, – вважає глава наглядової ради Національного банку України П. Порошенко.

На думку експертів, доля деяких бізнесменів напряму залежить від підсумків виборів. Найбільш важливий результат виборів для Д. Фірташа, співвласника донедавна могутньої компанії „РосУкрЕнерго”. Перемога Ю. Тимошенко поставить хрест на майбутньому Д. Фірташа. У будь-якому разі, в Україні йому точно незатишно, можливо, доведеться залишитися за кордоном назавжди. Для олігарха ці вибори – питання виживання.

Побоюючись програшу, бізнесмен намагається мінімізувати ризики і зробив ставки відразу на декількох політиків. „В. Ющенко – це технічний кандидат А. Яценюка. А. Яценюк – технічний кандидат В. Януковича. У них на трьох один штаб, який очолює, по суті, пан Фірташ”, – заявила Ю. Тимошенко.

Д. Фірташа, дійсно, називають спонсором А. Яценюка. Проте ситуація змінюється, і Д. Фірташ поступово змінює своє ставлення до виборчої кампанії А. Яценюка. Як відзначають експерти, А. Яценюк зник з „Інтера”. Можливо, критика подіяла, екс-спікера стрімко віддаляють від персони Д. Фірташа. Тепер олігарх вимушений підтримувати А. Яценюка менш відкрито. Є й інша версія: близько місяця тому В. Янукович зажадав від Д. Фірташа визначитися з тим, на якого кандидата він ставить.

Проте “бютівці” знаходять і інші аргументи на користь співпраці Д. Фірташа і А. Яценюка. „Д. Фірташ має певні відносини з А. Яценюком – очевидно. Один з яскравих прикладів – те, що під час спікерства А. Яценюка банк „Надра” став банком, який обслуговує фінансову діяльність Верховної Ради. Кому належать „Надра” – всім відомо”, – заявив нардеп від БЮТ А. Шкіль.

Крім того, БЮТ також звинувачував Д. Фірташа у фінансуванні замовлених опитувань, згідно з якими в другий тур виходять А. Яценюк і В. Янукович. “Насправді обидва політики є ставлениками Д. Фірташа і фактично працюють однією командою – обох альтернативних кандидатів з одного тіньового кубла „РосУкрЕнерго””, – зазначив народний депутат від БЮТ А. Портнов.

На думку деяких експертів, сьогодні головним фінансовим донором А. Яценюка став В. Пінчук. Мабуть, олігарх вирішив не ризикувати, вибираючи між В. Януковичем і Ю. Тимошенко. І поставив на того, хто буде в президентській

гонці третім. Якби В. Пінчук фінансував обох лідерів, то програв би у будь-якому випадку. Адже переможець може пригадати олігарху, що той спонсорував і його конкурента.

Для В. Пінчука, на відміну від Д. Фірташа, не так критично – виграє або програє А. Яценюк. Він може собі дозволити втручатися в роботу виборчого штабу А. Яценюка. Зокрема, сприяв усуненню політтехнолога О. Бланка, який відповідав за роботу регіональних технологічних штабів, а також прибрав з усіх постів найближчу А. Яценюку людину С. Войцеховську, яка визначала весь графік дня кандидата, займалася відбором кадрів для роботи в штабі і питаннями контактів із ЗМІ.

За інформацією ЗМІ, з подачі В. Пінчука вести рекламну кампанію доручили російським технологам, які працювали в штабах Л. Кучми (1999 р.) і В. Януковича (2004 р.). Остання співпраця не пішла на користь лідеру Партії регіонів – сама виборча кампанія запам'яталася своєю одіозністю і гучним провалом В. Януковича. Схоже, підкреслюють експерти, така ж доля чекає А. Яценюка. Достатньо пригадати жахливі смугасті білборди з написом „Арсеній”. Увагу привертають болотяним кольором, але не несуть ніякої ідеї. Не зрозуміло, що чи кого рекламують. А гасло „Врятувати країну” настільки банальне, що взагалі позбавлене смислового навантаження. Складається враження, що в штабі не хочуть перемоги А. Яценюка. Їх мета – третє місце. У другому турі Ю. Тимошенко і В. Янукович будуть вимушені домовлятися з В. Пінчуком. І той, хто буде переконливіший, одержить підтримку А. Яценюка.

Образ А. Яценюка на білбордах багатьох не влаштовує. ЗМІ поширили інформацію, що нібито житомирські активісти „Фронту змін” і зовсім визнали таку подачу свого лідера ворожою провокацією і були мобілізовані на ліквідацію шкідливої, на їх думку, для репутації А. Яценюка антиреклами.

Дехто з експертів вважає, що таку рекламу для А. Яценюка готували під впливом американських політтехнологів. За їх словами, незвично мужнє обличчя Арсенія Петровича на фоні зоряно-смугастого прапора свідчить якщо не про пряме запозичення команди А. Яценюка в креативщиків Б. Обама, то про безперечний їхній вплив.

На думку експертів, таких політтехнологів потрібно б було гнати з команди, навіть якщо це ті ж фахівці, які забезпечували тріумфальне обрання самого Б. Обама. Оскільки у будь-якому випадку недалекоглядно переносити, тиражувати навіть зразково-показовий американський виборчий креатив в Україні – це не тільки негідно, але ще може призвести і до абсолютно протилежного порівняно з тріумфом Б. Обама результату.

Не тільки тому, що значна частина наших громадян усе-таки вельми насторожено ставиться до наполегливого нав'язування нам американських стереотипів у всіх сферах життя (від економіки і фінансів до релігії і культури), але ще й тому, що це буде додатковим підтвердженням репутації несамотійного політика, здатного тільки когось наслідувати та копіювати чийсь виборчі

технології.

З іншого боку, підкреслюють експерти, такий видимий зв'язок із звичайною американською виборчою технологією тільки посилить симпатії до А. Яценюка на заході України. І якщо політтехнологи таким чином відкрито демонструють, що вони відмовилися від претензій на голоси південного сходу України, тоді вони все роблять правильно.

Для експертів не зрозуміло, чому образ рятівника кольору хакі. Можливо, це натяк на мілітаристський порятунок – через євроатлантичну інтеграцію.

Сам А. Яценюк дотепно називає свій колір прикордонним: „Це не реклама. Це те, що реально зараз відбувається в країні. Які ще кольори можуть бути в країні, яка перебуває в глибокій економічній і політичній кризі? Ми вже фактично на грані. Ви бачите, там такий прикордонний колір... Країна на межі економічного і політичного колапсу. Тому у мене там прикордонний колір”.

За словами експертів, не зрозуміло тільки, кого саме, від кого саме і як саме збирається рятувати А. Яценюк. І на чий гроші замовляли порятунок? З іншого боку, заява А. Яценюка про те, що „все потрібно змінювати” вселяє деяке побоювання: за цим цілком може ховатися все той же пустопорожній заклик „почати все з чистого аркуша”. І коли без жодної конкретики нас закликають змінити все погане на все хороше – це означає тільки те, що ніхто насправді не має наміру нічого змінювати. Більше того, він просто не зовсім розуміє, що і на що потрібно змінювати. Оскільки перш ніж закликати змінювати все погане на все хороше, потрібно навчитися відрізняти хороше від поганого.

На думку експертів, кандидату на високу посаду потрібно зрозуміти для себе щось дуже важливе, про що знатиме тільки він. Це дасть йому можливість знайти відчуття реальності. Зрозуміти ж, що відбувається в Україні сьогодні, практично неможливо – тут володарює хаос. Тому потрібно хоча б зрозуміти, що насправді відбувається навкруги нас. Поки не схоже, щоб А. Яценюк знайшов справжні якості, необхідні політику для того, щоб зрозуміти всю міру відповідальності першої особи держави. Може, він ще знайде ці якості. А сумний досвід того, що відбувається з країною, коли перші особи держави не відчувають і не розуміють своєї відповідальності, у нас вже й так є.

Тим часом триває позиційна боротьба. Як повідомили ЗМІ, ряд львівських рекламних агентств одержали замовлення на масове розміщення білбордів із зображенням, яке є пародією на попередню рекламу А. Яценюка. На традиційній смужці чорного і кольору хакі зображено чоловіка, який нагадує бомжа, з написом „Вимагаю обирати Президента з 25 років”. „Онаний”.

Як повідомляє Zaxid.net, замовником виступає одна з київських рекламних компаній. Львівські рекламщики думають, чи розміщувати такі зображення. За неперевіреною інформацією Zaxid.net, кампанія чорного піару розроблена в штабі самого А. Яценюка з метою привернення уваги до кандидата.

Начальник управління інформаційної політики міськради Львова О. Процик заявив: „Нам відомо про це. Ми перевіряємо це зображення на предмет

дотримання норм закону про рекламу. Я розумію бажання рекламщиків запрацювати в кризовий для галузі період, але, напевно, не дуже багатьом львів'янам хотілося б, щоб львівські вулиці прикрасило це творіння”.

Проте варто відзначити, що ніхто з експертів так чітко і не зміг визначити пріоритети А. Яценюка. Чи він має сильну команду, яка здатна забезпечити перемогу свого кандидата? Чи кампанія А. Яценюка – лише невідома гра?

Можливо, Ю. Тимошенко була права, коли говорила, що і В. Ющенко, і А. Яценюк намагатимуться відібрати в неї голоси, щоб не допустити до перемоги, а Президентом стане В. Янукович.

Якщо це правда, то участь В. Ющенка в цій схемі все ж таки виглядає дещо умовно. Технічний кандидат В. Ющенко відрізняється від інших технічних кандидатів якраз впливом на силовиків і адмінресурс. Такі люди не можуть бути суто технічними кандидатами. Теоретично, він може в останню мить передати цей свій актив кандидату А. Яценюку. Але якщо схема, про яку говорить Ю. Тимошенко, від початку „заточена” під перемогу В. Януковича, виникає питання – навіщо В. Ющенку таким чином посилювати явно непрохідного А. Яценюка? Відповідь тут лежить не на поверхні, а в глибинах секретаріатських інтриг. Справа якраз саме в посиленні А. Яценюка.

На думку експертів, знаючи, що колишній ющенківський адмінресурс і силовики, „передані” экс-спікеру, працюватимуть на А. Яценюка, В. Янукович побоїться кинути останнього і вимушений дати А. Яценюку значуще місце у владі. Наприклад, посаду прем'єра. А. Яценюк же у відповідь допоможе В. Ющенку і його партії або потенційному блоку пройти до парламенту під парасольку недоторканності. Ця схема виглядає досить складно, але іншого пояснення „технічної” ролі кандидата В. Ющенка в її рамках прочитуватися не може.

Як відзначають експерти, у даної схеми є, правда, одне вразливе місце. Це чітка гарантія того, що губернатори і силовики поводитимуться виключно як пішаки в „багатоходовці” Ющенко–Яценюк–Янукович. У кожного з володіючих владою керівників напередодні таких „доленосних” змін, звичайно, починається своя гра. Вони чітко бажають знати гарантії свого становища при кожному з потенційних змінників патрона. Їм легше “промацувати” цих людей напряду, ніж безвільно виконувати інтриги з метою забезпечити вплив А. Яценюку перед В. Януковичем. Дуже складна комбінація, яку реалізовувати вони загалом і не зобов'язані (*Яценюк считає свой рейтинг равным рейтингу Тимошенко // www.ukranews.com. – 2009. – 16.07; Яценюк: „Я не буду пластиковым президентом” // [НОВЫЙ МОСТ \(www.new-most.info\)](http://www.new-most.info). – 2009. – 16.07; *The Wall Street Journal: Яценюк способен оздоровит украинскую экономику // zakyiv.com.ua. – 2009. – 21.07; По мнению Порошенко, миф о зависимости политических игроков от финансово-промышленных групп сильно раздут // [Vovremya.info \(www.vovremya.info\)](http://Vovremya.info). – 2009. – 10.07; Львовские рекламщики получили заказ на размещение пародий на билборды Яценюка // [Korrespondent.net \(korrespondent.net\)](http://Korrespondent.net). – 2009. – 16.07; Яценюк заявил, что**

начнет новую индустриализацию после избрания Президентом // www.ukranews.com. – 2009. – 17.07; Арсенизаторы цвета хаки // news2000.org.ua – 2009. – 17–23.07; Яценюк готовий розганяти ВРУ // maidan.org.ua – 2009. – 7.– 07; Молодой мангуст оранжевой расцветки // Взгляд (www.vz.ru). – 2009. – 23.07; Байден поставився з іронією до наміру Яценюка стати Президентом, – політолог // Західна інформаційна корпорація (www.zik.com.ua). – 2009. – 22.07).

АКТУАЛЬНІ НОВИНИ

ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ

24 липня відбулася позачергова сесія Верховної Ради України шостого скликання.

Засідання розпочалося із затримкою. Народні депутати з фракції Партії регіонів ще до початку сесії заблокували президію і трибуну.

Після розблокування роботи парламенту Голова Верховної Ради України відкрив позачергову сесію. Під час роботи було розглянуто ряд питань.

Верховна Рада ухвалила зміни до закону про вибори Президента. За таке рішення проголосувало 316 депутатів.

Цими змінами, зокрема, скорочується термін виборчої кампанії до 90 днів.

Крім того, в ухваленому законі усунено одну з найбільш суперечливих поправок, прийнятих у попередній редакції – про те, що виборчі комісії формуються представниками депутатських фракцій Верховної Ради. Згідно з остаточною редакцією закону, право подання кандидатур до складу виборчих комісій (по одній особі до однієї виборчої комісії від одного кандидата) мають кандидати на пост Президента.

Крім того, законом збільшено заставу, яку має внести кожен кандидат у Президенти для участі у виборах – з 500 тис. грн до 2,5 млн грн. Також депутати встановили, що ця застава повертається тільки тим кандидатам у Президенти, які вказані в бюлетені при повторному голосуванні, тобто пройшли в другий тур.

Водночас парламент не підтримав пропозиції стосовно того, що виборець може голосувати тільки по одному паспорту, а також не погодився з тим, що за виборами повинні стежити спостерігачі від громадських організацій.

Як зазначив голова підкомітету Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування С. Подгорний, законопроект після прийняття потребуватиме технічного доопрацювання.

Секретаріат Президента дав критичну оцінку змінам до закону про вибори Президента, ухваленим Верховною Радою.

Вони, за словами заступника голови Секретаріату Президента М. Ставнійчук, системно та комплексно готують країну до фальсифікацій на виборах. “Можна

стверджувати, що сам закон буде провокувати тих кандидатів, які збираються перемагати на виборах, достатньо широко використовувати технічних кандидатів”, – зазначила вона в ефірі 5 каналу.

“Важливо говорити про те, що взагалі скасовано інститут оскарження результатів голосування. Це дійсно є безпрецедентно і цинічно”, – наголосила М. Ставнічук.

Заступник голови СП прогнозує, що Президент В. Ющенко застосує право вето щодо цього закону. “У нас є ще можливість звернутися до Конституційного Суду”, – нагадала М. Ставнічук.

Зі свого боку, ряд зауважень до ухваленого Верховною Радою закону про внесення змін до законодавчих актів про вибори Президента України висловив заступник голови Центральної виборчої комісії А. Магера. Зазначивши, що скорочення термінів президентської виборчої компанії зі 120 до 90 днів у цілому не є критичним для роботи Центральної виборчої комісії, він водночас додав, що такий крок потягне за собою скорочення терміну проведення ряду виборчих процедур, які здійснює ЦВК.

А.Магера висловив думку, що закон обмежує права офіційних спостерігачів на президентських виборах. За його словами, ряд його положень може викликати застереження у міжнародних організацій, зокрема ОБСЄ та Венеціанської комісії, а також у Конституційного Суду України в разі, якщо до нього надійде подання з приводу даного закону.

А. Магера також вважає недоцільним збільшення максимальної кількості виборців на одній виборчій дільниці з 2,5 до 3 тис. осіб. Крім того, він вважає неприйнятною норму, згідно з якою членами виборчих комісій можуть бути лише громадяни, які зареєстровані в межах того чи іншого виборчого округу. На його думку, в цій нормі міститься обмеження конституційних прав громадян.

А. Магера також виступив проти запровадження процедури включення громадян у виборчі списки в день виборів. Він зазначив, що якщо ця норма вступить у дію, то ЦВК не зможе дати відповіді про кількість громадян, які взяли участь у чергових президентських виборах.

Коментуючи інформацію про можливість ветовання В. Ющенком змін до закону про вибори Президента, ухвалених Верховною Радою на позачерговій сесії парламенту 24 липня, депутат від БЮТ В. Писаренко спрогнозував, що “буде і вето Президента, і його подолання, буде й звернення до Конституційного Суду”. “Ми будемо чекати рішення КС, але закон буде діяти з того моменту, і тут буде залежати від того, наскільки КС буде юридично підходити з правової точки зору до закону, який ми ухвалили”, – сказав він. “Якщо Конституційний Суд, наприклад, у середині виборчого процесу визнає окремі положення неконституційними, це вплине на юридичну чистоту процесу”, – вважає депутат.

“Ми будемо обирати Президента за Конституцією. Закон встановлює технічні процедури, і порушення технічних процедур може вплинути на оскарження

результатів виборів”, – заявив В. Писаренко.

Також він наголосив, що зміни до закону про вибори Президента були у порядку денному позачергової сесії парламенту і закон “повністю відображає положення чинної Конституції”. “Така нервова реакція з боку Секретаріату Президента нам зрозуміла. У Президента, за змінами до закону, зникають права, якими він міг маніпулювати виборчими комісіями, їх складом та іншим”, – зазначив “бютівець”.

“У мене таке враження, що у Секретаріаті Президента відбувається дежавю 2004 року. Але там не команда колишнього Президента, а команда Президента В. Ющенка, який намагається використовувати ті ж самі засоби і ті ж самі методи, що використовувалися проти нього, як проти кандидата у Президенти”, – сказав він.

У свою чергу, депутат від „Народної самооборони” Ю. Гримчак, зазначив, що „Секретаріат Президента влаштували б лише такі зміни, які передбачать формування територіальних виборчих комісій місцевими держадміністраціями”. „Щойно віддамо формування територіальних виборчих комісій місцевим органам влади, як отримаємо дільничну комісію, майже 100-відсотково підконтрольну тому чи іншому кандидату, і гарантувати демократичні вибори після цього буде неможливо”, – спрогнозував він. Ю. Гримчак вважає: „Це свідчить про одне: у Банкової залишився останній патрон, який хочуть використати для зриву самих виборів. Вибори через адмінресурс СП означають, фактично, крок назад, у менш демократичне минуле України”. „То, може, СП піде ще далі й вимагатиме, щоб результати виборів оскаржували лише в тих судах, які визначить сам Віктор Ющенко?” – запитав політик.

При цьому фракція БЮТ має намір скликати позачергову сесію Верховної Ради, якщо на закон про вибори Президента буде накладено вето. “Прийняті зміни до закону про вибори Президента України цілком відповідають міжнародним нормам”, – заявив член фракції БЮТ А. Кожем’якін, слова якого цитує прес-служба БЮТ.

“Окрім того, прийняті поправки закладають реальні основи та передбачають дієві механізми для проведення виборів Президента України на принципах рівності, прозорості та відкритості”, – переконаний він.

Водночас А. Кожем’якін зауважив, що “не може насторожувати те, що в Секретаріаті Президента, навіть ґрунтовно не проглянувши прийнятий закон, відразу заявили, що на нього буде накладено вето”. “Це може свідчити про єдине – пан Ющенко і його оточення на наступних виборах сподіваються не на підтримку народу, а на адмінресурс та різні форми фальсифікації виборів. Тільки так можна пояснити поспішні заяви про ветування прийнятого закону”, – переконаний депутат.

За словами А. Кожем’якіна, “норми, які закладені в новоприйнятому законі, зокрема не допустять до участі великої кількості так званих технічних кандидатів,

які зазвичай перетворюють будь-яку виборчу кампанію на зливний бачок компроматів, оскільки вони самі не несуть і не відчують будь-якої відповідальності”.

“Окрім того, істеричний галас про недемократичність новоприйнятих змін, про порушення міжнародних норм і таке інше зчинили ті, хто, з одного боку, розраховував на використання адмінресурсу, а з іншого – ті, хто, прикриваючись статусом “представників громадськості”, перетворив виборчий процес на джерело доходів, а громадський контроль у відвертий фарс”, – додав депутат.

А. Кожем’якін попередив, що за умови накладення вето Президентом на прийняті зміни до закону про вибори Президента України, фракція БЮТ знову буде ініціювати позачергову сесію і вето Президента буде подолане.

Проте Голова Верховної Ради В. Литвин не вважає прийнятним повторення практики скликання позачергових сесій Верховної Ради. “Навряд чи можна повторювати цю практику, оскільки позачергова сесія скликається за умови надзвичайних подій”, – заявив він в ефірі телеканалу “Рада”.

“Для нас вибори – це завжди якась надзвичайна подія. Щодо проекту закону про вибори Президента України...своє завдання я вбачав лише в одному, щоб постатейно обговорити цей документ у межах регламенту. ВР свого часу внесла зміни до закону про КСУ, про терміни, протягом яких КСУ зобов’язаний розглянути ті чи інші рішення. Цей закон вступив у дію, разом з тим Президент звернувся до КСУ, і КСУ його скасував. Фактично йдеться про повторне прийняття закону, що свого часу мав переконливу конституційну більшість”, – сказав він.

Під час позачергової сесії Верховної Ради України 24 липня було прийнято й інші резонансні рішення.

Верховна Рада ухвалила закон про додаткові заходи щодо фінансового оздоровлення банків, яким, серед іншого, регламентується створення санаційного банку.

За проект закону № 4630 “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей проведення заходів з фінансового оздоровлення банків” у п’ятницю проголосували 322 парламентаря, повідомляє парламентський веб-сайт.

Положення закону стосуються, зокрема, спрощеного порядку реорганізації банків, передачі їх активів та пасивів, зменшення статутного капіталу банку при виконанні плану фінансового оздоровлення в рамках процедури тимчасової адміністрації, особливостей дії мораторію на виконання зобов’язань перед кредиторами.

Передбачено, що у випадку, якщо розмір капіталу банку, визначений за результатами аудиту, є меншим, ніж розмір статутного капіталу, тимчасовий адміністратор зобов’язаний протягом трьох днів від дати погодження Національним банком рішення тимчасового адміністратора про зменшення статутного капіталу такого банку внести відповідні зміни до статуту банку, участь

у капіталізації якого бере держава.

Також встановлюється особливий порядок зменшення статутного капіталу банку, якщо розмір капіталу, визначений загальною аудиторською компанією менше статутного і в капітал банку планується входження держави.

Передбачається, що на відміну від загального порядку, таке зменшення капіталу не потребує згоди кредиторів і не тягне за собою виникнення в них право вимагати дострокового припинення або виконання відповідних зобов'язань товариства та відшкодування їм збитків.

Закон уточнює перелік інформації, що має містити пропозиція Національного банку щодо капіталізації банків та висновок загальною аудиторської компанії.

Закон встановлює, що обмін інформацією між Національним банком та Міністерством фінансів щодо банків, участь у капіталізації яких бере держава, здійснюється без урахування порядку розкриття банківської таємниці, визначеного ст. 62 Закону “Про банки і банківську діяльність”.

Водночас врегульовується питання захисту працівників центрального апарату Міністерства фінансів, які безпосередньо беруть участь у вирішенні питання щодо участі держави в капіталізації банку.

Також продовжено до 1 січня 2013 р. не оподаткування вкладів фізичних осіб до банківських та небанківських фінансових установ.

Рішення Верховної Ради щодо допомоги банківській системі отримало схвальну оцінку Міжнародного валютного фонду.

“Ми вітаємо низку реформ, що стосуються законодавчої бази для розв’язання проблем банків, які було ухвалено Верховною Радою”, – наголосила глава місії МВФ в Україні Дж. Пазарбазіолу.

“Ці реформи знаменують значний поступ у напрямі до відновлення фінансової стабільності, оскільки вони створюють міцне підґрунтя для розв’язання проблем банків відповідно до загальноприйнятої міжнародної практики”, – зазначається в коментарі МВФ.

Дж. Пазарбазіолу вважає, що схвалені зміни до законодавства істотно розширять інструментарій розв’язання проблем банків, сприятимуть вирішенню питань найменшим коштом та стимулюватимуть залучення приватних інвесторів, що відповідає головній меті забезпечення захисту вкладників. “Ухвалення цих реформ допоможе зміцнити довіру та стимулюватиме стабільний розвиток банківського сектору, що є запорукою повернення України на шлях економічного зростання та процвітання”, – наголошує голова місії МВФ.

Проте спікер В. Литвин прогнозує, що Президент В. Ющенко застосує право вето до закону, яким парламент врегулював порядок фінансового оздоровлення банків.

“Можна прогнозувати, що цей закон очікує вето”, – сказав він. Спікер зазначив, що до прийнятого Верховною Радою закону в депутатів так само, як і в головного юридичного управління апарату Верховної Ради є багато зауважень.

Водночас В. Литвин підкреслив, що норми цього закону відповідають вимогам Міжнародного валютного фонду для продовження співробітництва з Україною.

Верховна Рада також ухвалила в першому читанні законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень Конституційного Суду України, особливостей провадження у справах за конституційними зверненнями та недопущення зловживань правом на конституційне подання.

Пропозиція щодо прийняття його в цілому не була підтримана. Деякі народні депутати наполягали на тому, що вони мають право внести пропозиції до законопроекту.

Парламентарії не підтримали проект постанови про невідкладні заходи щодо стабілізації ситуації в агропромисловому комплексі України, яким передбачалося дати доручення Кабінету Міністрів забезпечити неухильне виконання Закону “Про Державний бюджет України на 2009 р.” щодо підтримки підприємств агропромислового комплексу в галузі виробництва продукції рослинництва, тваринництва, а також здешевлення вартості кредитних ресурсів. Зокрема, пропонувалося за рахунок коштів Стабілізаційного фонду та залучення інших джерел кредитування збільшити в установленому порядку до 3 млрд грн розмір Аграрного фонду з метою забезпечення закупівлі зерна в сільськогосподарських товаровиробників та утримання задекларованих цін на зерно, а також передбачити в державному бюджеті 2010 р. фінансування аграрних програм у розмірі не менше 10 % ВВП.

Слід зазначити, що в Секретаріаті Президента ставлять під сумнів легітимність усіх рішень, прийнятих під час позачергової сесії ВР 24 липня.

Заступник глави СП, представник Президента у ВР І. Попов із цього приводу зазначив: „Стаття 83 Конституції говорить про те, що при скликанні позачергової сесії публікується порядок денний, а не його проект, саме тому всі ухвалені сьогодні (24 липня) рішення сумнівні з юридичної точки зору”. Він нагадав, що в п’ятницю Верховна Рада розглядала не той порядок денний, який сформувавши її ініціатори і який був опублікований у газеті „Голос України”.

І. Попов відзначив, що Президент планує провести консультації з юристами Секретаріату і визначитися з тим, чи звертатися з цього приводу до Конституційного Суду.

Зі свого боку Голова Верховної Ради В. Литвин не виключив, що всі рішення Верховної Ради, прийняті 24 липня, можуть бути оскаржені в суді, оскільки парламент змінив порядок денний позачергової сесії.

В. Литвин зазначив, що фракція БЮТ, яка була ініціатором скликання позачергової сесії, до порядку денного включила 12 питань, проте це спричинило блокування роботи ВР. Голова ВР нагадав, що під час погоджувальної ради, щоб розблокувати роботу, було ухвалено рішення про зміну порядку денного й розгляду тільки п’яти питань. „Ми повинні усвідомлювати, що це рішення носить політичний характер і ми порушуємо Конституцію. Ми повинні усвідомлювати,

що можливо оскарження у відповідних судових інстанціях”, – сказав Голова ВР *(Підготовлено за інформацією Офіційного сайту Верховної Ради України (www.rada.gov.ua) та видань: Версії (www.versii.com.ua), Корреспондент.net (www.korrespondent.net), Подробности-TV (podrobnosti.ua), FOR-Ua.com (www.for-ua.com), Українська правда (www.pravda.com.ua).*

АКТУАЛЬНІ НОВИНИ

ПОЛІТИКИ

Патриарх Московский и всея Руси Кирилл призывает не политизировать его визит в Украину. Об этом он сказал в интервью телеканалу „Интер” 26 июля. “Мое слово – слово пастыря. И я очень надеюсь на то, что оно так и будет воспринято. Хотя знаю, что у кого-то это слово, лишённое какого-либо политического подтекста, будет встречать не очень доброжелательный политический комментарий”, – заявил Патриарх.

Глава Русской православной церкви Кирилл также призвал своих возможных оппонентов к диалогу во благо народа Украины. “Этим людям я хочу сейчас сказать: давайте вместе думать, работать и молиться, если вы люди верующие”, – сказал он.

Патриарх Кирилл отметил, что именно от успешного и конструктивного диалога зависит единство украинского народа и развитие страны. Как сообщало агентство, Кирилл считает, что успешное развитие Украины связано с объединением ее православных церквей.

Тем временем в Киеве проходит акция протеста, организованная Всеукраинским объединением “Свобода”, против приезда главы Русской православной церкви Кирилла в Украину.

В свою очередь политик, герой Украины Л. Лукьяненко считает, что нормальным отношением со стороны украинских патриотов к Патриарху Кириллу было бы игнорировать его. „Русская православная церковь – политический департамент московского империализма. В третьей четверти XVIII в. священный синод одобрил постановление, которым обязал священников, что если им станет во время исповеди что-то известно такое, что касается государства, чтобы они сообщали государству. Таким образом, наибольший моральный камень, на котором держится авторитет церкви – тайна исповеди – был уничтожен. В Русской церкви тайны исповеди нет. Такой церковью была до революции, а после революции коммунисты как тоталитарная идеология, которая не допускает существование никаких других идеологий, выступала и против христианства.

Но даже в тех пределах, в которых уже в последние 20 лет более-менее дали свободу действиям Русской православной церкви, она продолжает действовать в

том же самом традиционном проимперском духе”, – отметил Л. Лукьяненко.

„Патриарх Кирилл, который стал Патриархом Московским и всея Руси, конечно, поддерживает политику своих предшественников, и от этого визита ничего хорошего для Украины я не жду. Намечен обширный план его поездок по Украине. Он должен быть и в Крыму, в Ровенской области, в Луцке. Это, я думаю, инспекция с точки зрения того, насколько та русская церковь, которая лукаво называется украинской, проводит деструктивную политику в Украине. Потому что они в своих церквях постоянно сеют сомнения в нашей государственности, постоянно продолжают говорить, что украинцы – это малороссы, это, так сказать, „галузка” единого русского народа и т. д. Это старая антиукраинская идеология, старое антиукраинское толкование истории. Кирилл, безусловно, едет сюда, чтобы распространять свои антиукраинские концепции и чтобы сеять среди нашего народа неверие в нашу государственность, и породить или поддерживать те мысли, что мы все славяне – и украинцы, и россияне, и белорусы, и нам нечего делить”, – отметил Л. Лукьяненко.

Он считает, что нормальным отношением со стороны украинских патриотов к Патриарху Кириллу было бы игнорировать его, встречать с плакатами „Геть московского попа!”. „Если вы помните, в 1991 г., когда был приезд Московского Патриарха в Украину, в Киеве мы тогда организовали многочисленные демонстрации с подобными плакатами. Я думаю, что повторение этого было бы целиком уместно”, – резюмировал Л. Лукьяненко.

В свою очередь, народный депутат от КПУ Л. Грач считает значимым и историческим визит Патриарха Московского и всея Руси Кирилла в Украину.

„Это очень значимое, историческое явление, потому что в том состоянии российско-украинских отношений, в котором они сейчас находятся, визит Его святейшества Патриарха Кирилла может сработать за все эти утерянные годы позитивно не только с точки зрения объединения вокруг Русской православной церкви всех прихожан, но и позитивно для всех граждан Украины и Крыма. Я очень рад этому и приветствую”, – отметил депутат.

„Патриарх Московский и всея Руси впервые совершает визит и в Украину, и в Крым. Его святейшество Кирилл как митрополит был по моему приглашению в 2001 г. в Крыму, и мне запомнились и встречи, и его позиция. Это очень важный визит. Десять президентов не сделают того, в том числе и американские, если бы приехали сюда, что сделает визит Патриарха Кирилла”, – подытожил политик.

Народный депутат от Партии регионов В. Колесниченко считает, что визит в Украину Патриарха Московского и всея Руси Кирилла будет иметь очень серьезное воспитательное значение для православного мира.

„Визит назрел, важен и принесет очень серьезное значение для укрепления Украинской канонической православной церкви. Он будет иметь очень серьезное воспитательное значение для православного мира. Я буду принимать участие в мероприятиях в Севастополе”, – сообщил депутат.

„И самое важное, что он посещает с первым пасторским визитом самую

ближайшую территорию – Украину, и будет на Западной Украине, в Центральной, в Восточной и на Юге. В любом случае, для нашей православной церкви это имеет самое важное и самое серьезное значение”, – отметил “регионал”.

„Наши оппоненты, представители раскольников, конечно, будут делать все от них зависящее, чтобы этот визит сорвать. Однако, я думаю, они в этом не преуспеют, и мы сможем защитить от возможных посягательств отдельных глупцов, которые попытаются, может быть, каким-то образом очернить этот визит. По крайней мере, наши оппоненты, представители раскольников и представители так называемой оранжевой власти, последнее время очень много делают для того, чтобы дискредитировать или спровоцировать что-либо во время этого визита”, – подчеркнул В. Колесниченко.

Народный депутат от БЮТ Г. Задырко хотел бы, чтобы церковь Московского патриархата вела себя более толерантно по отношению к украинской.

„Мне бы очень хотелось, чтобы церковь Московского патриархата вела себя более толерантно по отношению к украинской. Хотелось бы, чтобы эти люди занимались не светскими проблемами, а духовными. И как только они перестанут быть пятой колонной, тогда такая церковь будет воспринята. Вот так я к ней отношусь.

Я за духовность, за развитие православия. Но за развитие православия с точки зрения самого православия, священных канонов, а не с точки зрения пятой колонны в политических интересах России”, – отметил “бютовец”.

„А визит таких священнослужителей – на самом деле это большое событие. И, безусловно, я это приветствую. Хотелось бы только пожелать мудрости этим священнослужителями для того, чтобы они понимали, что здесь живут не люди, которые пополняют церковную казну, а люди, которые в развитие и русского, и российского православия внесли очень много”, – подчеркнул Г. Задырко.

Директор Киевского центра политических исследований и конфликтологии М. Погребинский считает, что визит Патриарха Московского и всея Руси Кирилла в Украину может только способствовать повышению уровня доверия между московским священством и киевским.

„Я думаю, что Патриарх Кирилл – человек, который давно и внимательно следит за конфессиональной ситуацией в Украине, это человек очень хорошо осведомленный, человек, не принадлежащий к радикальному крылу Московского патриархата. И мне кажется, что его визит может только способствовать повышению уровня доверия между московским священством и киевским”, – отметил политолог.